

Boris Veretelnik (1889;-1919) - Μια σύντομη βιογραφία του Boris Veretelnik, αρχικά αριστερού σοσιαλεπαναστάτη και μετέπειτα αναρχικού και μαχνοβίτη

Ο Boris Veretelnik (καθιστός, αριστερά) με τους συμμετέχοντες στο μαχνοβίτικο κίνημα Miron Bugaevsky (καθιστός, δεξιά), Trokhim Litvinenko (όρθιος, αριστερά). Φώτο: Махновцы.

Ο Boris Vasilyevich Veretelnik (Βερετέλνικ) γεννήθηκε από μια αγροτική οικογένεια στο Gulyai-Polye. Εργάστηκε σε χυτήριο στο χωριό του και στη συνέχεια σε ένα άλλο χυτήριο στα έργα Putilon στην Πετρούπολη. Κατά την επανάσταση του 1905-1907 εντάχθηκε στο Σοσιαλιστικό Επαναστατικό Κόμμα και εξελίχθηκε σε έμπειρο οργανωτή και ακριβότερα.

Κατά τη διάρκεια του 1ου Παγκόσμιου Πολέμου, υπηρέτησε ως ναύτης στον στόλο της Μαύρης Θάλασσας. Το 1917-1918 ήταν μέλος της Επιτροπής Σεβαστούπολης των Αριστερών Σοσιαλιστών Επαναστατών. Τον Φεβρουάριο του 1918 επέστρεψε στο Gulyai Polye, με τον E. Polonski, επίσης αριστερό σοσιαλεπαναστάτη, και τον Charonovski, ο οποίος δεν ανήκε σε κανένα κόμμα αλλά ήταν χωρικός/αγρότης του Gulyai Polye. Ο Μάχνο είχε γνωρίσει τον Veretelnik από την παιδική του ηλικία και τον δέχθηκε μαζί με τους φίλους του στην Επαναστατική Επιτροπή του Gulyai Polye. Και οι τρεις έγιναν δεκτοί ως μέλη του Τμήματος Προπαγάνδας της Επαναστατικής Επιτροπής. Σύντομα ο Veretelnik έγινε μέλος της Αναρχικής Κομμουνιστικής Ομάδας του Gulyai Polye.

Στις 16 Απρίλη 1918 και τη στιγμή που εκτυλίχθηκε το αντεπαναστατικό πραξικόπημα στο χωριό, συνελήφθη από μια ομάδα αντιδραστικών στοιχείων, αλλά κατόρθωσε να δραπετεύσει την ίδια μέρα. Άλλοι αναρχικοί όμως δολοφονήθηκαν από την ομάδα αυτή. Ενημέρωσε τον Νέστορα Μαχνό -ο οποίος απουσίαζε από το Gulyai Polye εκείνο το διάστημα- σχετικά με την κατάσταση με αρκετές επιστολές. Εν τω μεταξύ, αυτός και ένα άλλο μέλος της Αναρχικής Κομμουνιστικής Ομάδας διοργάνωσαν συναντήσεις σε κάθε soptnia (διαμέρισμα) όπου όλοι ψήφισαν για την άμεση απελευθέρωση των συλληφθέντων, στέλνοντας αυτό το αίτημα στην ομάδα των αντιδραστικών, η οποία απελευθέρωσε τελικά όλους τους κρατούμενους. Κατά τη διάρκεια αυτών των γεγονότων, η ομάδα των εθνικιστών είχε χειραγωγήσει τον τοπικό εβραϊκό πληθυσμό (για να οργανώσει αργότερα ένα πογκρόμ εναντίον τους) και ο Veretelnik προειδοποίησε τον Μαχνό για τον κίνδυνο μιας επακόλουθης εκδήλωσης αντισημιτισμού.

Ο Veretelnik συμμετείχε στη διάσκεψη του Taganrog που πραγματοποιήθηκε από αναρχικούς που υποχωρούσαν από το Gulyai Polye. Η διάσκεψη ασχολήθηκε πλήρως με την κατάσταση που είχε δημιουργηθεί στο Gulyai Polye. Η Αναρχική Κομμουνιστική Ομάδα βρισκόταν στην πρώτη γραμμή του αγώνα ενάντια στον αντισημιτισμό στην περιοχή. Ειπώθηκαν πικρά λόγια από πολλούς, με μερικούς να φτάνουν τόσο μακριά ώστε να ζητήσουν το σπάσιμο κάθε συνεργασίας με την εβραϊκή κοινότητα. Προς τιμήν της, η διάσκεψη αποφάσισε να επαναβεβαιώσει τον αγώνα ενάντια σε όλες τις μορφές αντισημιτισμού και να συνεχίσει τις επαναστατικές δραστηριότητες σε συνεργασία με την εβραϊκή κοινότητα. Εκδόθηκε ανακοίνωση με τις υπογραφές του Μαχνό και του Veretelnik.

Το καλοκαίρι του 1918 ο Veretelnik βρισκόταν στη Μόσχα. Μέχρι το τέλος του χρόνου αυτού είχε επιστρέψει στην Ουκρανία, στο Εκατερίνοσλαβ. Εντάχθηκε στο μαχνοβίτικο κίνημα και γρήγορα έγινε πολύ δημοφιλής στην περιοχή. Συμμετείχε ενεργά στο 2ο Συνέδριο της Περιφέρειας Gulyai Polye από τις 12 έως τις 18 Φεβρουαρίου 1919, προεδρεύοντας του Κογκρέσου, ενώ εκλέχτηκε και στο Επαναστατικό Στρατιωτικό Συμβούλιο (PRC) του Μαχνοβίτικου Κινήματος. Συμμετείχε στο Κογκρέσο στις 7 Μάρτη 1919 και στο 3ο Περιφερειακό Συνέδριο στις 10 Απριλίου του ίδιου χρόνου.

Δεν πήρε άμεσο μέρος σε στρατιωτικές δραστηριότητες, εστιάζοντας αντ' αυτού στην εργασία στο Σοβιέτ του Gulyai Polye, επιδιώκοντας να οικοδομήσει μια οικονομική ζωή πάνω στις αναρχικές αρχές μέσω της γενικευμένης ανάπτυξης μη εχθρικών μεταξύ τους εθελοντικών συμβουλίων τεχνικών και συντονιστικών φορέων διαχείρισης. Ήταν υποστηρικτής της συμμαχίας με τους Μπολσεβίκους υπό την προϋπόθεση ότι οι δεύτεροι θα αναγνώριζαν την πλήρη ανεξαρτησία της περιοχής Gulyai Polye ως τη βάση ενός αναρχικού κοινωνικού πειράματος. Με την επίθεση των "λευκών" στην Ουκρανία, άρχισε να συμμετέχει σε στρατιωτικές επιχειρήσεις στις 16 Μαΐου, αναλαμβάνοντας τη θέση του βοηθού αρχηγού του επιτελείου του 1ου Τμήματος των Μαχνοβιτών. Οργάνωσε την κινητοποίηση του πληθυσμού του Gulyai Polye και εξελέγη διοικητής του βιαστικά σχηματισμένου Συντάγματος Πεζικού, το οποίο είχε οπλισθεί με ό,τι μπορούσε να βρεθεί.

Στις 22 Μαΐου (ή 5 Ιουνίου;) 1919 σε μάχη με κοζάκους της περιοχής Don και Kuban που διοικούνταν από τον Shkuro (Σκουρό), στο χωριό Svyatodukhonka, δέκα μίλια μακριά, το Σύνταγμα περικυκλώθηκε και εξολοθρεύτηκε εντελώς, με τους άνδρες του να αγωνίζονται γενναία μέχρι το τέλος με τον διοικητή τους Veretelnik.

Πηγές:

Litvinov, V. Nestor Makhno et la question juive

Makhno, N. La Revolution Russe en Ukraine.

Malet, M. (1982) Nestor Makhno in the Russian Civil War

<http://www.makhno.ru/>

*Μετάφραση: Ούτε Θεός-Ούτε Αφέντης”.